

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/202/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117222461
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1117222461.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a JUDr. Karola Riháka v právnej veci žalobcov: X/Soňa Q.Á., J.. B., Z.. XX. X. XXXX, B. R.. M.. G.. Q. Č.. XX, X., X/ F. B., Z.. XX. XX. XXXX, X/ M. U., Z.. X. X. XXXX, X/ F. B., Z.. X. X. XXXX, X/ E. B., Z. XX. X. XXXX, Ž. X/ T. X/ B. Q. R.. Č.. XX, Piešťany, všetci zast. AK BANÍK & Partners, s.r.o., Košická ul. č. 4984/46, Bratislava, proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova ul. č. 4, Bratislava, IČO: 00585441 zast. advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, Dvořákovo nábřeží č. 8/A, Bratislava, o ochranu osobnosti a o náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 11. februára 2019 č.k. 16C/56/2017-296, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom 1/ až 5/ sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ 10.000,- eur, žalobkyni 2/ 15.000,- eur, žalobkyni 3/ 12.000,- eur, žalobcovi 4/ 12.000,- eur a žalobkyni 5/ 12.000,- eur, všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V časti o zaplatenie o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. žalobkyni 1/ zo sumy 10.000,- eur od 23. 8. 2017 do zaplatenia, žalobkyni 2/ zo sumy 15.000,- eur od 23. 8. 2017 do zaplatenia, žalobkyni 3/ zo sumy 12.000,- eur od 23. 8. 2017 do zaplatenia, žalobcovi 4/ zo sumy 12.000,- eur od 23. 8. 2017 do zaplatenia, žalobkyni 5/ zo sumy 12.000,- eur od 23. 8. 2017 do zaplatenia súd prvej inštancie konanie zastavil, žalobcom 1/ až 5/ priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 2.160,00 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 12. 5. 2015 došlo v obci J. na ceste č. II/507 k dopravnej nehode, kde v úseku 86,4 km cesty vodič osobného motorového vozidla zn. O. C., Č. G., M. O.-XXXBS, F. Q. nedodrжал zákonom predpísanú maximálnu rýchlosť v obci a neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho po vjazde do obce J. Jýchlosťou 87,4 km/h dostal v ľavotočivej zákrute šmyk následkom, ktorého v rýchlosti 58,0 km/h zišiel z cesty a pravou prednou časťou vozidla narazil do betónového múrika záhradného oplotenia, na ktorom sedeli T. B. a žalobkyňa 2/. T. B. utrpela mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste podľahla. Vodič predmetného motorového vozidla F. Q. bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 8T/22/2016-356 zo dňa 11. 1. 2017 uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods.2 písm. a/ Trestného zákona. Za to mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.1.2017.

Predmetné motorové vozidlo zn. O. C. bolo povinne zmluvne poistené pre zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej poisťovne zmluvou č. XXXXXXXXXXXX. Žalobkyne 1/, 2/, 3/ boli dcérami alebo jej T. B., žalobca 4/ bol jej synom a žalobkyňa 5/ - dcéra žalobcu 4/ bola jej vnučkou. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že v dôsledku úmrtia T. B. došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv a požadovali, aby im žalovaná vyplatila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu poisťovného plnenia.

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zásah do práva na ochranu osobnosti je konanie smerujúce k určitej zmene oproti súčasnému stavu. Zásah musí znamenať zmenu súčasného stavu k horšiemu. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je každé konanie či opomenutie, ktoré zasahuje do práv fyzickej osoby chránených zákonom a je v rozpore s povinnosťou zásahu stanovenými právnym poriadkom. Neoprávneným zásahom je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom pričom dotknutá môže byť akákoľvek zložka osobnosti fyzickej osoby. Rešpektovanie súkromného života zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami a jeho súčasťou je tiež rodinný život zahŕňujúci aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov za strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. K vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúceho v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej ale i morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny) a musí existovať príčinná súvislosť medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. Účelom poskytnutia primeraného zadosťučinenia je poskytnúť fyzickej osobe za neoprávnený zásah do jej osobných práv primerané zadosťučinenie. Podmienkou resp. predpokladom na uplatnenie satisfakčnej žaloby je existencia nemajetkovej ujmy, teda to, že k neoprávnenému zásahu došlo a nemajetková ujma už vznikla. Domáhať sa možno satisfakcie morálnej a satisfakcie majetkovej. Pre priznanie primeraného zadosťučinenia - finančnej náhrady sa okrem iného vyžaduje vznik nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby predstavujúcej zníženie osobnosti alebo vážnosti v značnej miere a príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom takejto kvalifikovanej ujmy. Primerané zadosťučinenie slúži k vyváženiu a zmierneniu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla neoprávneným zásahom do práv fyzickej osoby. Pri náhrade nemajetkovej ujmy musí byť preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi domáhajúcemu sa primeraného zadosťučinenia, vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti.

4. Pokiaľ ide o otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v spore, súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že žalovaná je v spore pasívne vecne legitimovaná a v tomto ohľade poukázal na konštantnú judikatúru a to na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. 7. 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR pod č. R 61/2018 a tiež na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 666/2016. Súd prvej inštancie napokon ohľadom pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v spore v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Sumarizáciou uvedeného mal súd za to, že pasívna legitímácia žalovanej v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobcom v 1. až 5. rade ako pozostalým obeť dopravnej nehody, ich matky a starej matky, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej je daná. Použitím eurokonformného výkladu pojmov náhrada škody, škoda na zdraví v ustanoveniach zákona č. 381/2001 Z.z. a s prihliadnutím k účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnených zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu, zadosťučinenia peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú je potrebné považovať v širšom ponímaní, za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písmeno a/ zákona č. 381/2001 Z.z.. Žalobcom v 1. až 5. rade požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.“

5. Čo sa týka základu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Žalobca v 1. rade si uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- eur, v 2. rade vo výške 15.000,- eur, v 3. rade vo výške 12.000,- eur, v 4. rade vo výške 12.000,- eur a v 5. rade vo výške 12.000,- eur. Nárok na náhradu žalobcami uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia odôvodnili tým, že strata blízkeho človeka je ujma, ktorá každého žijúceho človeka zasiahne nesmierne hlboko. Medzi žalobcom v 1. až 5. rade a nebohrou T. B. existovali silné citové, morálne a sociálne vzťahy a neobvykle silné rodinné puto, ktoré sa vyznačovalo vysokou mierou vzájomnej naviazanosti a spolupatričnosti. Žalobkyňa v 1. rade, Q. Q. bola prvorodeným dieťaťom zosnulej. Po uzatvorení manželstva sa síce odsťahovala zo spoločnej domácnosti, ale rodinné vzťahy to nijako nepoznamenalo, nakoľko sa so svojou novou rodinou rozhodla žiť v blízkosti zosnulej a svojich zvyšných súrodencov, v rodnom meste v X.. Medzi zosnulou a žalobkyňou v 1. rade bolo vytvorené silné rodinné puto, ktoré sa utužovalo aj v dospelosti v období, keď sa sama stala matkou. Žalobkyňa v 1. rade spolu so svojou rodinou denno-denne navštevovali zosnulú. V období, keď boli deti žalobkyne v 1. rade ešte malé, využívala tieto návštevy na budovanie citových vzťahov medzi zosnulou a vnúčatami, neskôr, keď deti vyrástli a zosnulá už nemala toľko síl ako za mlada, orientovali sa rodinné návštevy žalobkyne, najmä na pomoc zosnulej v domácnosti. Žalobkyňa v 2. rade, F. B. a žalobkyňa v 3. rade M. U. J. B. žili do smrti zosnulej spolu v jednej domácnosti. Obe žalobkyne sú bezdetné a tak svoj voľný čas trávil najmä v spoločnosti zosnulej. Starali sa o spoločnú domácnosť a snažili sa dopriať zosnulej všetko, čo im ona ako matka v mladosti poskytla. Náhla tragická smrť zosnulej mala nepriaznivé následky na všetkých žalobcov, avšak najmä žalobkyňa v 2. rade túto tragickú udalosť vnímala o to intenzívnejšie, nakoľko bola v momente nehody v tesnej blízkosti zosnulej. Skutočnosť, že žalobkyňa v 2. rade bola svedkom tragédie, dokonca bola priamo účastníčkou nehody, pri ktorej zahynula zosnulá, malo na žalobkyňu v 2. rade nepriaznivý vplyv najmä v období rekonvalescencie, kedy trpela výčtkami svedomia, nespavosťou, nechutenstvom a najmä apatiou k okolitému svetu. Žalobca v 4. rade F. B. ako jediný syn a zároveň aj posledné dieťa zosnulej mal s matkou vrúcny vzťah. Rovnako ako žalobkyňa v 1. rade aj on si založil vlastnú rodinu, avšak rozhodol sa aj so svojou novou rodinou byť čo najbližšie pri zosnulej a z dôvodu silných citových väzieb si pristavil rodinný dom do priameho susedstva zosnulej spojený spoločnou záhradou a spoločným vchodom. Žalobca v 4. rade pred tragickou udalosťou absolvoval operáciu hlavy s odporúčením vyháňať sa psychickej záťaži. Náhla strata zosnulej mala za následok, že žalobca v 4. rade musel na odporúčanie lekára absolvovať aj návštevu psychologickéj ambulancie. Žalobkyňa v 5. rade, E. B., dcéra žalobcu v 4. rade a vnučka zosnulej od malička vyrastala pod dohľadom zosnulej, svojej starej matky, najmä v období do ukončenia povinnej školskej dochádzky. Rodičia žalobkyne v 5. rade pracovali a tak žalobkyňa v 5. rade trávila prevažnú časť svojho detstva v bezprostrednej blízkosti zosnulej. Zosnulá venovala výchove žalobkyne v 5. rade všetok svoj voľný čas, vzorne sa o ňu starala a vychovávala ju tak, ako boli vychovávaní žalobcovia v 1. až 4. rade, k úcte a láske k členom rodiny. Smrťou T. B. tak boli nenávratne porušené, resp. zničené sociálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci súkromného a rodinného života žalobcov. Aj viac ako tri roky po nehode v dôsledku jej nečakanej smrti prežívajú pocity nervozity, úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Jediným okamihom stratili možnosť viesť s nebohrou súkromný život v dôsledku čoho sú od jej smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z ich najbližších rodinných príslušníkov. Smrťou ich matky došlo k definitívnej deštrukcii medziľudských väzieb medzi žalobcami v 1. až 5. rade, došlo k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie bolo porušené takým zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou, keď žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov. Intenzitu zásahu do práv zdôrazňujú aj skutočnosti nepretržitého spolužitia nebohej so žalobcom v 2. až 5. rade, výborný, ba priam ideálny vzťah a hlavne nečakanosť jej úmrtia. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná. S ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku, domáhali sa žalobcovia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v uvedenej výške s tým, že mali za to, že táto hmotná satisfakcia, ktorá je zároveň prejavom spravodlivosti, však nemôže úplne odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorej bolo možné zabrániť a ktorá zanechala v ich živote trvalé následky.“

6. K výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súd prvej inštancie uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku nasledovne: „Súd pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v rámci použitia princípu proporcionality porovnal výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej v iných obdobných veciach, pričom uvádza, že priznaná výška nemajetkovej ujmy nemusí byť rovnaká, ale nesmie byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu. Žalobcovia v 1. až 5. rade predložili rozhodnutia

v iných obdobných veciach, z ktorých okrem iného vyplýva výška priznanej nemajetkovej ujmy pre pozostalé obete dopravných nehôd je v obdobnej výške. Išlo a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 206/2015 zo dňa 29. apríla 2015 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Nitra v konaní sp. zn. 8C/41/2012 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manželky a matky každému vo výške 10.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 645/2015 zo dňa 16. decembra 2015 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 27C/107/2012-105 priznal v tom konaní žalobcovi nemajetkovú ujmu za usmrtenie blízkej osoby, manželky vo výške 50.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo dňa 29. apríla 2015 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Topoľčany v konaní sp. zn. 5C/351/2013 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, matky každému vo výške 10.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. októbra 2016 z obsahu, ktorého vyplýva, že Okresný súd Prievidza v konaní sp. zn. 7C/69/2011 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manžela a otca a to pozostalej manželke 17.000 eur a pozostalým deťom každému 4.500 eur. Z iných súdnych rozhodnutí vyplýva, že v prípade smrti blízkej osoby bola priznaná nemajetková ujma a to z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2012 z 26. 9. 2013 vyplýva, že Okresný súd Bratislava IV v konaní sp. zn. 12C/385/2008 priznal pozostalému manželovi nemajetkovú ujmu 23.000 eur, Krajský súd v Trnave v konaní sp. zn. 11Co/90/2010 priznal pozostalému otcovi a matke každému 15.000 eur, Okresný súd Trnava v konaní sp. zn. 13C8/126/2010 v spojení s odvolacím konaním na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 pozostalému manželovi priznal nemajetkovú ujmu 40.000 eur.“

7. Námietku premlčania nároku uplatnenú žalovanou súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedôvodnú a v tejto súvislosti v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovanej uvádza, že v zmysle ustanovenia § 101 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré súd v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania vo vzťahu k uplatnenej nemajetkovej ujmy aplikoval, nárok žalobcu v 1. až 5. rade nie je premlčaný. Neoprávneným zásahom do práv žalobcov je smrteľná dopravná nehoda, pri ktorej došlo k úmrtiu im blízkej osoby. Premlčacia lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Žalobca v 1. až 5. rade mohli svoje právo na uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vykonať prvýkrát 13. 5. 2015 (k dopravnej nehode došlo dňa 12.5.2015). Od tohto dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila 13.5.2018. Žalobca v 1. až 5. rade podal žalobu na súd dňa 31. 8. 2017, teda včas. Vzhľadom na uvedené súd žalovanou vznesenú námietku premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyhodnotil ako nedôvodnú.“

8. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 5/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 11 a nasl. Obč. zák. (ochrana osobnosti) v takej výške, ako je to uvedené vyššie.

9. V časti úrokov z omeškania súd prvej inštancie konanie zastavil v zmysle § 145 ods. 2 C.s.p., pretože žalobcovia v tejto časti vzali žalobu späť.

10. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. O povinnosti žalovanej zaplatiť na účet súdu prvej inštancie súdny poplatok za žalobu súd prvej inštancie rozhodol podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb.

12. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. Odvolanie odôvodnila v podstate tým, že vo vzťahu k nej je poisťnou udalosťou predmetná dopravná nehoda, pričom zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkované v dôsledku reakcie na už primárne a priame následky tejto dopravnej nehody - úmrtie ich rodinného príslušníka. Preto podľa žalovanej neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poisťnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h/ zákona o povinnom zmluvnom poistení. Z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou je preto žalovaná oslobodená od povinnosti plniť za poisteného škodu vo forme nemajetkovej ujmy. Žalovaná v tejto súvislosti v odvolaní uviedla: „Žalovaný považuje za absurdné, aby sa pri výklade „škody“ potom zo strany žalobcov všeobecne vyberali „čerešničky“ a súdy ich bez ďalšieho nekriticky akceptovali, ale je potom potrebné k týmto nárokom ako k škode pristupovať v celku, a so všetkými, nielen pre žalobcov pozitívnymi dopadmi.“

13. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

14. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

15. Odvolacia argumentácia žalovanej súvisí s otázkou jej pasívnej vecnej legitímácie v spore. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na ustálenú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorej musia vnútroštátne sudy svoje právo v najväčšej možnej miere vykladať v zmysle znenia a účelu smernice, aby bol dosiahnutý výsledok, ku ktorému táto smernica smeruje (viď rozsudok SD z 25. apríla 2013, C-81/12, ods. 71). Súdny dvor EÚ v rozsudku z 24. 10. 2013, vec C-22/12 (prípád Haasová) uviedol, že čl. 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972, čl. 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5EHS z 30. 12. 1983 a Rady 2005/14/ES z 11. 5. 2005 a čl. 1 prvý odsek smernice č. 90/232/EHS zo 14. 5. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Odvolací súd zdôrazňuje potrebu eurokonformného výkladu ust. § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého je v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej dopravnou nehodou pozostalým obeť poisťovňa pasívne vecne legitímovaná. Odvolací súd tiež poukazuje na konštantnú judikatúru, keď Najvyšší súd SR v rozsudku z 28. 3. 2019 sp. zn. 3 Cdo 230/2014 okrem iného uviedol: „Na zasadnutí občianskoprávného kolégia dovolacieho súdu, ktoré sa konalo 9. októbra 2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná“. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú.“

16. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok je vecne správny z hľadiska odvolacích dôvodov, ktorými bol odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 C.s.p. viazaný. Odvolací súd dodáva, že je zhodne so súdom prvej inštancie toho názoru, že nečakaným a šokujúcim úmrtím príbuznej žalobcov 1/- 5/ došlo k zásahu do ich osobnostných práv a to do ich práva na súkromie a rodinný život, keďže následok tohto zásahu je nereparovateľný. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život zahŕňajúci vzťah medzi blízkymi príbuznými a preto rešpektovanie súkromného a teda aj rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími osobami (viď napr. aj rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 265/2009). Zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným úzkym sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť v spoločnosti (viď nález Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 16/04 zo 4. 5. 2005). I keď žalovaná v odvolaní nespochybnila správnosť výšky priznanej nemajetkovej ujmy, odvolací súd je toho názoru, že ani tu súd prvej inštancie nepochybil, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, že vzal do úvahy súdnu prax v obdobných prípadoch a súčasne mal na zreteli primeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy tak, aby nedošlo k neprípustnému obohateniu žalobcov 1/ až 5/.

17. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výšku trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).